

Kommunenes utgifter til
bosetting og integrering
av enslige mindreårige flyktninger i 2012

Sluttrappport fra Beregningsutvalget august 2013

Innholdsfortegnelse

1 Kommunenes nettoutgifter til enslige mindreårige	3
1.1 Kort oppsummering av kartleggingen	3
1.2 Tilskudds- og refusjonsordninger for enslige mindreårige	3
1.2.1 Tilskuddsordninger	3
1.2.2 Refusjonsordning	3
1.3 Utgiftsområder.....	4
1.3.1 Utgifter til sosialhjelp.....	4
1.3.2 Utgifter til introduksjonsstønad.....	4
1.3.3 Utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse	4
1.4 Hovedkonklusjoner.....	5
2 Metode	6
2.1 Beregningsutvalgets målgruppe	6
2.2 Sosialhjelp	6
2.2.1 SSBs kontroller av data	6
2.2.2 Beregning av utgifter til utbetalt sosialhjelp per person i målgruppen	7
2.2.3 Vurdering av datakvaliteten	7
2.3 Introduksjonsstønadsundersøkelsen	7
2.3.1 Bruk av KOSTRA og kontroll av data	8
2.3.2 Beregning av gjennomsnittlige utgifter til utbetalt introduksjonsstønad per person i målgruppen.....	8
2.3.3 Beregningsutvalgets vurdering av datakvaliteten.....	8
2.4 Administrasjonsundersøkelsen – utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse.....	8
2.4.1 Valg av kommuner	8
2.4.2 Gjennomføring av undersøkelsen.....	9
2.4.3 Kartlagte utgiftsområder	9
2.4.4 Tilskuddsordning for enslige mindreårige	11
2.4.5 Beregning av en gjennomsnittsutgift per person per år for 2012	11
2.4.6 Vurdering av kvaliteten på datamaterialet.....	12
2.4.7 Kvalitetssikring	12
2.5 Utgifter til kommunale helsetjenester.....	12
3 Gjennomgang av resultatene	13
3.1 Resultatene fra sosialhjelpsundersøkelsen.....	13
3.2 Resultatene fra introduksjonsstønadsundersøkelsen.....	13
3.3 Resultatene fra administrasjonsundersøkelsen for enslige mindreårige	13
3.3.1 Barne- og ungdomsvernet	13
3.3.2 Sosial råd og veiledning	14
3.3.3 Bolig/boligadministrasjonstjenester	14
3.3.4 Ekstratiltak i grunnskolen.....	15
3.3.5 Eksamensrettet grunnskoleopplæring	15
3.3.6 Introduksjonsprogram	15
3.3.7 Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening.....	16
3.3.8 Støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet	16
3.3.9 Kultur- og ungdomstiltak	16
3.3.10 Felleskostnader.....	16
3.3.11 Det statlige tilskuddet til enslige mindreårige	16
3.4 Sammenligning med hovedundersøkelsen	16

4 Barnevernsutgifter	18
4.1 Nøkkeltall	18
4.2 Brutto barnevernsutgifter.....	18
4.3 Netto barnevernsutgifter	18
4.4 Årsaksforklaringer	19
5 Oversikt.....	20
6 Drøfting – styrker og svakheter	21
6.1 Styrker	21
6.2 Svakheter	21
7 Konklusjon.....	22
Vedlegg	23

Tabell-liste

Tabell 4.1 Oversikt over brutto og netto barnevernsutgifter per enslig mindreårig (EM) og per enslig mindreårig med barnevernstiltak. Kroner.....	18
Tabell 5.1 Oversiktsbilde over totale utgifter og fratrekk. Beløpene er avrundet til nærmeste hundre. Kroner.....	20
Vedleggstabell 1 Antall enslige mindreårige bosatt i landet, fordelt på kull (bosettingsår), 2012. Ikke avrundet.....	23

Figurliste

Figur 3.1 Antall enslige mindreårige oppgitt på de ulike boløsningene. Per 31.12.2012.	15
Figur 3.2 Andel enslige mindreåriges utgifter av utgifter i hovedundersøkelsen for 2012	17
Figur 7.1 Utgiftsfordeling av utgifter til enslige mindreårige	22

1 Kommunenes nettoutgifter til enslige mindreårige

1.1 Kort oppsummering av kartleggingen

I denne kartleggingen av kommunenes utgifter til enslige mindreårige har Beregningsutvalget sendt et spørreskjema til 21 kommuner, de samme som i kartleggingen for *kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag i 2012*, heretter kalt hovedundersøkelsen¹. De 21 kommunene var: Sarpsborg, Ski, Skedsmo, Oslo, Hamar, Lillehammer, Drammen, Lier, Sandefjord, Skien, Arendal, Kristiansand, Sandnes, Haugesund, Bergen, Flora, Trondheim, Stjørdal, Narvik, Lenvik og Sør-Varanger. Fem kommuner er ikke tatt med i kartleggingen, grunnet ingen eller svært få enslige mindreårige bosatt i kommunen, samt én kommune som ikke hadde mulighet til å svare. De fem var Oslo, Haugesund, Narvik, Lenvik og Sør-Varanger.

I kapittel 3 vises resultatene av kartleggingen. I kapittel 4 ses det nærmere på barnevernsutgiftene, men da uten Arendal kommune. Arendal kommune er med i hovedresultatene i enslig mindreårigundersøkelsen da dette er en kommune med 41 enslige mindreårige, og dermed har en stor andel av de enslige mindreårige i denne undersøkelsen. Kommunen er imidlertid ikke med i kapittel 4 hvor det ses nærmere på barnevernet, da Arendal har ført nesten alle utgifter til enslige mindreårige som et prosjekt, og barnevernsutgiftene skilles vanskelig ut fra de andre utgiftene.

619 enslige mindreårige var bosatt i de 16 kommunene som var med i kartleggingen. I dette tallet har Beregningsutvalget tatt utgangspunkt i antall bosatte per 31.12.2012, og korrigert for nettoflyttinger i kommunene i løpet av året. Det er forutsatt at gjennomsnittlig botid i utvalgskommunen var seks måneder for de som flyttet. Beregningsutvalget har kartlagt 619 enslige mindreårige av totalt 2 651 enslige mindreårige i målgruppen bosatt i Norge i 2012². Det er en dekningsgrad på 23,3 prosent.

Det kartlegges i hovedsak integreringstilskuddets dekningsgrad, og i hvilken grad integreringstilskuddet, enslig mindreårig-tilskuddet og barnevernsrefusjon dekker kommunenes utgifter til enslige mindreårige.

Alle utgiftsbeløp oppgitt i denne rapporten er avrundet, med mindre annet er oppgitt.

1.2 Tilskudds- og refusjonsordninger for enslige mindreårige

1.2.1 Tilskuddsordninger

I 2012 var integreringstilskuddets sats for enslige mindreårige 598 000 kroner fordelt over fem år. I tillegg utbetales det et særskilt tilskudd for enslige mindreårige på 126 840 kroner per person per år. Tilskuddet differensieres første året, fra den måneden vedkommende blir bosatt, og utbetales fram til og med det året den enslige mindreårige fyller 20 år.

1.2.2 Refusjonsordning

Barnevernsutgifter til enslige mindreårige blir refundert av Bufetat, bortsett fra en kommunal egenandel på 15 043 kroner per måned, eller 180 516 kroner per år. Rundskriv Q-05/2004 gir

¹ 2012-kartleggingen av kommunenes utgifter til integrering og bosetting av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag, eller *hovedundersøkelsen*, finnes på www.imdi.no

² Kilde for antall enslige mindreårige bosatt i Norge er kobling mellom UDI-fil og Folkeregisteret. Da inkluderes alle enslige mindreårige i Beregningsutvalgets målgruppe i hele landet.

retningslinjer for hvilke utgifter til bosetting og integrering av enslige mindreårige flyktninger som kommunene kan få refundert som klientrettede utgifter i barnevernet. Utgifter som ikke refunderes, ifølge rundskrivet, er blant annet kjøp eller tilpassing av bolig, møbler og inventar, skole/utdanning, helsetjenester, reiser for barnet eller besøkende til barnet, vergelønn og tolk.

I kapittel 4 ses det nærmere på kommunenes brutto- og nettoutgifter til barnevernet, det vil si barnevernsutgifter før og etter refusjon.

1.3 Utgiftsområder

1.3.1 Utgifter til sosialhjelp

Datakilden er SSBs årlige oppgaveinnhenting over økonomisk sosialhjelp (KOSTRA), koblet mot Utlendingsdatabasen (UDB), som forvaltes av Utlendingsdirektoratet (UDI) og SSBs befolkningsfiler over bosatte personer.

For å beregne gjennomsnittlige sosialhjelpsutbetalinger per enslig mindreårig i et bosettingsårskull, det vil si i hvilket år de enslige mindreårige har blitt bosatt, tas summen av alle utbetalingene til enslige mindreårige som tilhører dette årskullet, delt på totalt antall enslige mindreårige i samme årskull.

Summen av gjennomsnittsutbetaling per enslig mindreårig for de enkelte årskullene som omfattes av tilskuddsordningen (2008–2012), gir i 2012 et samlet beløp på **37 500 kroner** over femårsperioden.

1.3.2 Utgifter til introduksjonsstønad

Datakilden er innrapporterte data fra kommunene til KOSTRA, koblet mot Utlendingsdatabasen (UDB), som forvaltes av Utlendingsdirektoratet (UDI) og SSBs befolkningsfiler over bosatte personer.

For å beregne gjennomsnittlig introduksjonsstønadsutbetaling per enslig mindreårig i et bosettingsårskull tas summen av alle utbetalingene til enslige mindreårige som tilhører dette årskullet, delt på totalt antall enslige mindreårige i samme årskull, på samme måte som for sosialhjelpsutbetalingene.

Summen av gjennomsnittsutbetaling per enslig mindreårig for de enkelte årskullene som omfattes av introduksjonsordningen (2008–2012), gir i 2012 et samlet beløp på **70 300 kroner** over femårsperioden.

1.3.3 Utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse

I kapittel 3 er det gjort nærmere rede for kartleggingen av kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse tiltakene.

I alt 16 kommuner deltok i kartleggingen av utgifter for enslige mindreårige. I disse kommunene var 23,3 prosent av alle enslige mindreårige bosatt ved utgangen av 2012. Beregningsutvalget anser dette til å være et representativt utvalg.

Tjenesteområdene som kartleggingen omfattet, var barnevernstjenester, sosialkontortjenester, innvander/flyktningkontortjenester, administrasjon av introduksjonsprogram, eksamensrettet grunnskoleopplæring for voksne, sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening, bolig/boligadministrasjonstjenester, støttekontakt og ekstratiltak i grunnskolen. Kultur- og ungdomstiltak og felleskostnader knyttet til disse områdene er kartlagt i Beregningsutvalgets hovedundersøkelse, og det er samme beløp per person i hovedundersøkelsen som er brukt i denne kartleggingen. I tillegg har Beregningsutvalget kartlagt hvor mye statlig tilskudd til enslige

mindreårige kommunene har mottatt, og dette beløpet blir trukket fra de totale kostnadene i kommunene. Undersøkelsen omfattet ikke kommunale nettoutgifter knyttet til helsetjenester.

For å beregne gjennomsnittsutgift per enslig mindreårig er utgiftene summert for utvalgs kommunene, og dividert på totalt antall personer i målgruppen i utvalgs kommunene per 31.12.2012, korrigert for nettoflyttinger til og fra kommunene i løpet av 2012.

Beregnete utgifter til integreringstiltak og administrasjon på de kartlagte områdene var **125 600 kroner** per person i målgruppen i 2012, fratrukket refusjonsordninger³, som barnevernsrefusjoner og sykkelønsrefusjoner, og tilskuddsordninger, som enslig mindreårig-tilskudd. Dette tilsvarer **628 000 kroner** per person for femårskullet. Det multipliseres med fem for å få utgifter for fem år. Dette gjøres fordi integreringstilskuddet blir utbetalt over fem år, og dermed må utgiftene også være for fem år.

1.4 Hovedkonklusjoner

Samlet viser tallmaterialet i enslig mindreårig-undersøkelsen i utvalgs kommunene, og sosialhjelps- og introduksjonsstønadsundersøkelsen (landstall) i 2012, utgifter per enslige mindreårige flyktning over femårsperioden på **735 800 kroner**. Sammenlignet med 2011 er dette en nedgang på 1,4 prosent eller 11 200 kr.

Utgifter til helse kommer i tillegg til de kartlagte utgiftene. Legges det til prisjusterte utgifter til helse (28 300 kroner), blir kommunenes samlede utgifter til enslige mindreårige i femårsperioden **764 300 kroner**, en nedgang på 1,3 prosent eller 10 200 kroner.

Økningen i gjennomsnittlige utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse per enslig mindreårig flyktning i utvalgs kommunene over femårsperioden fra 2011 til 2012, er på 0,2 prosent og er sammensatt av to faktorer:

1. **Totalutgifter** har økt med 12,2 prosent fra 69,3 millioner kroner i 2011 til 77,7 millioner kroner i 2012.
2. **Antall enslige mindreårige** har økt fra 553 til 619 (11,8 prosent).

Barnevernet er den største utgiftsposten for enslige mindreårige. Utgiften har økt med 28,1 prosent per person fra 2011, fordi det er forholdsvis flere enslige mindreårige med barnevernstiltak enn i 2011. I tillegg øker andel av refusjonsberettigede av alle enslige mindreårige. Helårseffekt av flere enslige mindreårige med barnevernsvedtak er også med på å øke utgiften fra 2011 til 2012.

³ Kommunene trekker ikke fra integreringstilskuddet. Dette gjøres av Beregningsutvalget etter at det er blitt beregnet utgifter per person, inkludert sosialhjelp og introduksjonsstønad. Se kapittel 5.

2 Metode

2.1 Beregningsutvalgets målgruppe

Målgruppen i denne undersøkelsen er personer som har utløst integreringstilskudd og enslig mindreårig-tilskudd i det aktuelle kartleggingsåret.

Personer som utløser enslig mindreårig-tilskudd:

- Alle barn og unge under 18 år som kommer til landet uten foreldre eller andre voksne med foreldreansvar i Norge.
- Tilskuddet utbetales til og med det året den enslige mindreårige fyller 20 år. Tilskuddet utbetales selv om personene har fylt 18 år ved bosettingen.
- Enslige mindreårige flyktninger som utløser eller tidligere har utløst integreringstilskudd.

Personer som utløser integreringstilskudd⁴:

- Flyktninger eller personer med opphold på humanitært grunnlag bosatt i opp til fem år.

2.2 Sosialhjelp

På oppdrag av Beregningsutvalget har SSB beregnet kommunenes utgifter til utbetalt sosialhjelp til personer i målgruppen. Beregningene bygger på opplysninger innrapportert til KOSTRA og baserer seg på gjennomsnittstall for alle kommuner som har levert data til publisering av reviderte tall per 15. juni 2013.

Årlig henter SSB inn oppgaver fra alle landets kommuner om personer som mottar sosialhjelp, som grunnlag for produksjon av Norges offisielle statistikk om sosialhjelp. Det blir gitt individopplysninger om stønadsbeløp og antall måneder med stønad.

For å skille ut enslige mindreårige fra denne kartleggingen er SSBs befolkningsfiler koblet mot filer fra utlendingsmyndighetenes Utlendingsdatabase (UDB). Sosialhjelpsoppgavene som er innrapportert fra kommunene, kobles så opp mot befolkningsfilene, for å finne ut hvem som er i målgruppen, samt utbetalinger knyttet til disse. Resultatet av koblingene viser samlede stønadsutbetalinger, og antall personer i målgruppen fordelt på kommune og bosettingsår.

For mer informasjon om SSBs statistikk over sosialhjelp og for kommunefordelte tall, se:

www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra og www.ssb.no/soshjelpk/.

2.2.1 SSBs kontroller av data

Tall på utbetalt sosialhjelp publiseres i KOSTRA to ganger årlig – ureviderte tall 15. mars og reviderte tall 15. juni. I perioden fra den foreløpige og ureviderte KOSTRA-publiseringen 15. mars til den endelige og reviderte KOSTRA-publiseringen i juni, rettes feil i datagrunnlaget bl.a. ved innhenting av oppdaterte/rettede opplysninger fra kommunene.

For å eliminere eventuelle feil er alle innsendte opplysninger fra kommunene kontrollert for de typer feil som lar seg etterspore i SSBs egne kontroller (som ugyldig fødselsnummer, opplysninger som ikke er gitt, opplysninger som er inkonsistente, eller tall som avviker sterkt fra foregående år).

⁴ For å lese mer om integreringstilskuddet, se Beregningsutvalgets rapport "Kommunenes utgifter til integrering og bosetting av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag i 2012".

2.2.2 Beregning av utgifter til utbetalt sosialhjelp per person i målgruppen

For å gi best mulig bilde av utgiftene til bosetting over tid, uavhengig av størrelsen på de ulike årskullene, er det etter Beregningsutvalgets mening mest relevant å bruke gjennomsnittlig utbetaling per person for hvert enkelt årskull og summere disse gjennomsnittsbeløpene, siden denne summen ikke er påvirket av antall personer i de enkelte årskullene. Med denne beregningsmåten tar man hensyn til at sammensetningen av hvert bosettingskull varierer fra år til år. Den gjennomsnittlige utbetalingen til alle i målgruppen multiplisert med fem ville vært mindre presis enn summen av de gjennomsnittlige utbetalingene for hvert enkelt årskull.

Gjennomsnittlig utbetaling av sosialhjelp per person i målgruppen i et bosettingsårskull er beregnet ved at summen av alle utbetalingene til sosialhjelpsmottakere i målgruppen som tilhører dette årskullet, er delt på totalt antall personer i målgruppen i samme årskull. Dette beløpet vil både være avhengig av hvor stor andel av målgruppen som er sosialhjelpsmottakere, og hvor høye beløp hver registrerte stønadsmottaker får i støtte. Tallene i rapporten viser dermed gjennomsnittlig sosialhjelpsutbetaling per person i *målgruppen*, ikke per person som *mottar sosialhjelp*.

2.2.3 Vurdering av datakvaliteten

Sosialhjelpsundersøkelsen baserer seg på data fra alle kommuner som har rapportert data til KOSTRA. Beregningene i denne rapporten er basert på reviderte tall per 15. juni 2013.

Utgiftene til utbetalt sosialhjelp utgjør rundt fem prosent av de samlede utgiftene i Beregningsutvalgets kartlegging av kommunenes utgifter til enslige mindreårige. Beregningsutvalget vurderer at datakvaliteten på datauttrekk på sosialhjelpsundersøkelsen er god, fordi dette er individopplysninger som kan kvalitetssikres.

For SSB er det ikke mulig å avdekke i hvilken grad sosialhjelpsutbetalinger eller utbetalinger av introduksjonsstønad blir underrapportert, dvs. at personer har fått støtte uten at dette er innrapportert og ført på SSBs registrerings skjema (KOSTRA-skjema 11 og 11B).

2.3 Introduksjonsstøndsundersøkelsen

Introduksjonsloven gir nyankomne innvandrere i alderen 18–55 år rett og plikt til fulltidsdeltakelse i et introduksjonsprogram. Programmet kan som hovedregel vare i inntil to år, og deltakeren mottar introduksjonsstønad i programperioden. Etter behov og individuell vurdering kan programtiden utvides til inntil tre år. Introduksjonsordningen ble obligatorisk fra 1. september 2004, og loven gjelder i første rekke personer som har fått opphold som flyktninger eller har fått opphold på humanitært grunnlag etter asylsøknad, samt deres familiemedlemmer. Som nyankomne regnes personer som er bosatt i en kommune etter avtale i løpet av de siste to år, og den enkelte må ha behov for grunnleggende kvalifisering, det vil si trenge hjelp til å komme ut i ordinært arbeid eller ordinær utdanning.

På oppdrag av Beregningsutvalget har SSB beregnet kommunenes utgifter til utbetalt introduksjonsstønad til personer i målgruppen. Beregningene bygger på opplysninger innrapportert til KOSTRA og baserer seg på gjennomsnittstall for alle kommuner som har levert data til publisering av ureviderte tall per 15. mars og reviderte tall per 15. juni.

For mer informasjon om SSBs statistikk over introduksjonsstønad og for kommunefordelte tall, se: <http://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra> og <http://www.ssb.no/introinnv/>.

2.3.1 Bruk av KOSTRA og kontroll av data

På samme måte som for sosialhjelpsundersøkelsen bruker SSB opplysninger fra KOSTRA for å beregne utgifter til utbetalt introduksjonsstønad for Beregningsutvalgets målgruppe. Opplysninger om utbetalt introduksjonsstønad hentes fra KOSTRA-skjema 11B ”Registreringsskjema for introduksjonsstønad”. Her ligger individopplysninger om stønadsbeløp og antall måneder med stønad.

For å skille ut Beregningsutvalgets målgruppe i dette materialet er SSBs befolkningsfiler koblet mot filer fra utlendingsmyndighetenes Utlendingsdatabase (UDB) på samme måte som for sosialhjelpsundersøkelsen. SSBs situasjonsfiler for befolkningen er korrigert for nettoflytting i løpet av året. Data om introduksjonsstønad som er innrapportert fra kommunene, kobles så mot befolkningsfilene, for å finne ut hvem som er i målgruppen samt utbetalinger knyttet til disse. Resultatet av koblingene viser samlede stønadsutbetalinger og antall personer i målgruppen fordelt på kommune og bosettingsår.

Opplysningene kontrolleres på samme måte som for sosialhjelpsundersøkelsen.

2.3.2 Beregning av gjennomsnittlige utgifter til utbetalt introduksjonsstønad per person i målgruppen

Samme metode som for sosialhjelpsundersøkelsen brukes for å beregne gjennomsnittlig utbetaling av introduksjonsstønad. Også for introduksjonsstønadsutbetalingene viser tallene i rapporten gjennomsnittlig utbetaling per person i *målgruppen*, ikke per person som *mottar introduksjonsstønad*.

2.3.3 Beregningsutvalgets vurdering av datakvaliteten

Introduksjonsstønadsundersøkelsen baserer seg på data fra alle kommuner som har innrapportert data til KOSTRA. Beregningene i denne rapporten er basert på reviderte tall per 15. juni 2013.

Introduksjonsstønad er en ordning som ikke ville eksistert dersom det ikke var bosatt flyktninger. Disse utgiftene utgjør rundt ni prosent av de samlede utgiftene. Beregningsutvalget vurderer at datakvaliteten på datauttrekk på introduksjonsstønadsundersøkelsen er god, fordi dette er individopplysninger som kan kvalitetssikres.

2.4 Administrasjonsundersøkelsen – utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse

For å kartlegge kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse er det gjennomført en spørreskjemaundersøkelse. Dette blir gjort fordi det ikke er mulig å hente ut disse opplysningene direkte fra allerede eksisterende kommunerapportering. Spørreskjemaet som er brukt, er utarbeidet av Beregningsutvalget. Innhenting og bearbeiding av opplysningene i spørreskjemaet er gjennomført av SSB på anmodning av og i samarbeid med Beregningsutvalget. Spørreskjemaet er vedlagt bakerst i rapporten.

2.4.1 Valg av kommuner

Kommunene som er med i Beregningsutvalgets hovedundersøkelse, får tilsendt spørreskjemaet for Beregningsutvalgets kartlegging av kommunenes utgifter til enslige mindreårige. Omtrent 20 kommuner deltar i Beregningsutvalgets hovedundersøkelse. For å få kontinuitet, og med det bedre datakvalitet, deltar kommunene i cirka fem år. Dette betyr at det hvert år er noen nye kommuner. Kommuner med mange personer i hovedmålgruppen⁵ deltar hvert år.

⁵ Hovedmålgruppen er Beregningsutvalgets målgruppe i hovedundersøkelsen: flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag som utløste integreringstilskudd i 2012, og som var førstegangsbosatt i perioden 2008–2012.

Ved valg av kommuner til hovedundersøkelsen er det lagt vekt på å få med kommuner som er geografisk spredt, er av ulik størrelse og samlet har en stor andel av hovedmålgruppen. Noen av kommunene har ikke anledning til å svare på enslig mindreårig-kartleggingen grunnet få eller ingen enslige mindreårige bosatt i kommunen, eller vanskeligheter med å dokumentere utgiftene.

2.4.2 Gjennomføring av undersøkelsen

I hver enkelt kommune blir det oppnevnt en kontaktperson, som har som oppgave å koordinere arbeidet med innhenting av opplysninger fra de ulike etater.

Beregningsutvalget inviterer hvert år utvalgskommunene til et todagers introduksjonsseminar i desember, for kartleggingene for det inneværende året.

I februar og mars hvert år besøker Beregningsutvalget utvalgskommunene. Det avholdes møter med representanter for de ulike kommunale etater/kontorer som framskaffer grunnlagsdata. Foreløpig utfylte skjemaer blir sendt inn på forhånd og gjennomgått under besøket, og uklarheter og spørsmål fra kommunene blir tatt opp.

Beregningsutvalget gjennomgår hvert enkelt svarskjema og ber om tilleggsinformasjon der noe synes uklart, for å redusere usikkerheten i resultatene.

2.4.3 Kartlagte utgiftsområder

I spørreskjemaet blir kommunene bedt om å oppgi faktiske regnskapstall eller anslå hvor stor del av kommunens samlede kapasitet innenfor de ulike tjenestoområdene som i det aktuelle kartleggingsåret ble brukt på målgruppen.

Dersom kommunene ikke kjenner de faktiske regnskapstallene, benyttes det som oftest en framgangsmåte hvor kommunene bruker opplysninger om målgruppens andel av alle klienter for å beregne kapasitetsandelen. Først finner kommunene opplysninger om hvor mange klienter som finnes totalt, og hvor mange av disse som tilhører målgruppen. Deretter vektet kommunene målgruppens andel ut fra hvor mye tid som i gjennomsnitt brukes per klient i målgruppen sett i forhold til gjennomsnittet for øvrige klienter. Utvalget har laget en veiledning for vurdering av vektingsfaktoren. Beregningsutvalget er kritisk til vekter høyere enn 1,75.

Kommunale tjenester som inngår i denne spørreskjemaundersøkelsen, er:

- Barne- og ungdomsvernet
- NAV/sosialtjenesten
- innvandrер/flyktningkontortjenester
- tolketjenester
- bolig/boligadministrasjon
- ekstratiltak i grunnskolen
- eksamensrettet grunnskoleopplæring
- introduksjonsprogrammet
- sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening
- støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet

Utgifter til kultur- og ungdomstiltak og felles kostnader er basert på kommunenes utgifter i hovedundersøkelsen.

Her følger en nærmere gjennomgang av de enkelte tjenestoområdene.

2.4.3.1 Barne- og ungdomsvernet

Klientrettede utgifter til enslige mindreårige med tiltak i barnevernet har de fleste kommunene oversikt over, slik at man kan få fram eksakte tall for utgiftene på dette området. Ved beregning av barnevernstjenestens utgiftsandel på funksjon 244, administrasjons- og saksbehandlingsutgifter, er usikkerheten på lik linje med sosialtjenesten. Kommunene har blitt bedt om å trekke fra barnevernsrefusjon og andre inntekter, som for eksempel sykkelønsrefusjon.

2.4.3.2 Sosial råd og veiledning

Beregningsutvalget kartlegger enslige mindreåriges andel av utgiftene til administrasjon og tiltak innenfor sosialtjenesten knyttet til råd, veiledning og vedtak om økonomisk sosialhjelp, samt ikke-klientførte tiltak og vergelønn. Noen kommuner har særskilt organisering av flyktningtjenester, som ved eget flyktningtjenestekontor, flyktningskonsulent m.m. I disse kommunene kan man lettere skille ut kostnadene til flyktninger og deretter enslige mindreårige. Disse tjenestene føres på KOSTRA-funksjon 242. I kommuner der det ikke er særskilt organisering, må man finne fram til de enslige mindreåriges andel av tjenestekapasiteten i de forskjellige områdene.

2.4.3.3 Bolig/boligadministrasjonstjenester

Totale utgifter til bolig kartlegges ved telling av antall boliger til de enslige mindreårige og et anslag av markedsverdier. I tillegg kommer boligadministrative oppgaver (de enslige mindreåriges andel av disse). Identifisering av boliger som reelt er disponert til de enslige mindreårige, kan i noen tilfeller være vanskelig.

Disse boligutgiftene er utgifter som ikke blir refundert av Bufetat, jf. rundskriv Q-05/2004. For å få refundert boligutgifter fra Bufetat må barnevernsutgiftene være høyere enn den kommunale egenandelen. I tillegg er det slik at kommuner som får refundert boligutgifter, ikke får refundert alle utgiftene. Boligutgiftene som blir oppgitt i boligdelen av skjemaet, er ikke ført andre steder.

I beregningen av kommunenes nettoutgifter i forbindelse med utleie av kommunalt eide boliger, inngår kalkulatorisk rente på investert kapital. Beregningsutvalget har de senere år brukt en kalkulasjonsrente på 4 prosent for å beregne kapitalkostnader for boliginvesteringer. Denne rentesatsen er vurdert og opprettholdt på samme nivå. Som grunnlag for denne beslutningen har Beregningsutvalget basert seg på anbefalinger i NOU 2012:16 Samfunnsøkonomiske analyser. For et normalt offentlig prosjekt anbefales en kalkulasjonsrente på 4 prosent, som består av risikofri realrente på 2,5 prosent og et risikopåslag på 1,5 prosent.

Beregningsutvalget har redusert presentsatsen som skal være kapitalslit fra 2,5 prosent av markedsverdi til 1,5 prosent av markedsverdi. Om lag halvdel av reduksjonen skyldes lengre levetid på kommunale boliger enn normtiden på 40 år. Bakgrunnen for dette er en skjønsmessig vurdering knyttet til boligens levetid foretatt av Beregningsutvalget. Resten av endringen reduserer effekten av prisøkning på eiendommer over tid. Prosenten skulle i teorien vært beregnet av anskaffelsesverdi og ikke markedsverdi, og dette har tidligere gitt vedlikeholdsutgifter som Beregningsutvalget antar har vært noe for høye.

2.4.3.4 Ekstratiltak i grunnskolen

Når det gjelder ekstratiltak, som norsk og morsmål, skal kommunene rapportere de enslige mindreåriges andel av kostnaden til tiltak utover det som før 2006 ble dekket av det særskilte tilskuddet som nå inngår i rammetilskuddet. Det knyttes usikkerhet til kartlegging av ekstra utgifter utover en tilskuddsordning som nå inngår i rammetilskuddet. Dette gjelder imidlertid svært få elever.

2.4.3.5 Eksamensrettet grunnskoleopplæring

Mange flyktninger mangler grunnskoleopplæring eller har for svake grunnleggende ferdigheter til å kunne klare seg i utdanningssystemet eller arbeidslivet. Dette er i svært liten grad en særskilt tjeneste for de enslige mindreårige, derfor må kommunene finne i hvor stor grad de enslige mindreårige bruker tjenesten.

2.4.3.6 Introduksjonsprogram

I spørreskjemaet blir det kun spurt om hvor mange enslige mindreårige i kommunen som deltok i introduksjonsprogrammet. I hovedundersøkelsen finner Beregningsutvalget hvor mye administrasjonsutgifter det var per deltaker i introduksjonsprogrammet per kommune. Dette blir da brukt som beregning.

2.4.3.7 Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening

I tilfeller med særtiltak for de enslige mindreårige er det enkelt å identifisere utgiftene, men der det er generelle tiltak, er det vanskeligere å beregne de enslige mindreåriges andel av utgiftene. På dette området føres det lite fordi kommunenes utgifter til aktivisering i hovedsak blir rapportert gjennom introduksjonsordningen og eksamensrettet grunnskoleopplæring.

2.4.3.8 Støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet

Dette er individbaserte tiltak til de enslige mindreårige minus andel av tilskudd til ressurskrevende brukere. Helseutgifter holdes utenfor.

2.4.3.9 Kultur- og ungdomstiltak

Det blir ikke spurt om utgifter til kultur- og ungdomstiltak, men det brukes utgifter per person i de enkelte kommunene fra hovedundersøkelsen.

2.4.3.10 Felleskostnader

Det blir ikke spurt om utgifter til felleskostnader, men det brukes utgifter per person i de enkelte kommunene fra hovedundersøkelsen.

2.4.4 Tilskuddsordning for enslige mindreårige

Beregningsutvalget kartlegger hvor mye utvalgskommunene har mottatt i enslig mindreårig-tilskudd, for de enslige mindreårige som også utløser integreringstilskudd. Dette trekker Beregningsutvalget fra utgiftene. En oversiktstabell blir presentert i kapittel 5.

2.4.5 Beregning av en gjennomsnittsutgift per person per år for 2012

For å beregne gjennomsnittsutgift per enslig mindreårig summeres utgiftene for alle utvalgskommunene og dette divideres på totalt antall enslige mindreårige som er bosatt i de samme kommunene (beløpene er avrundet til nærmeste hundre kroner). Dette innebærer at kommuner med mange enslige mindreårige har større betydning for resultatet enn kommuner med færre.

Beregningsutvalget kartlegger netto driftsutgifter. Det betyr at statstilskudd (bortsett fra integreringstilskuddet), refusjoner, salgs- og leieinntekter og andre inntekter blir trukket fra brutto driftsutgifter på de områdene som inngår i undersøkelsen. Innenfor kartleggingen korrigeres det blant annet for de øremerkede/personrettede tilskuddene. Eksempler på dette er særskilte refusjoner innenfor barnevern, tilskudd til enslige mindreårige, tilskudd for funksjonshemmede osv.

2.4.6 Vurdering av kvaliteten på datamaterialet

Enslig mindreårig-undersøkelsen har noen av de samme utfordringene som er beskrevet i hovedundersøkelsens rapport⁶ kapittel 3.4.5.

Beregningsutvalget mener datakvaliteten på denne undersøkelsen er god, fordi dette er en avgrenset målgruppe som ofte trenger særskilt organisering fordi de er mindreårige uten foresatte i landet. Dette forsterkes av at målgruppen får tjenester fra i hovedsak barnevernet og eksamensrettet grunnskoleopplæring. Dette er tjenester hvor brukere og utgifter er lett å identifisere.

For nærmere drøfting av datakvaliteten, se kapittel 6.

2.4.7 Kvalitetssikring

Beregningsutvalget sikrer kvaliteten på de innrapporterte tallene gjennom en rekke tiltak. Kartleggingen starter med å ha en gjennomgang av skjemaet på et introduksjonsseminar i desember, og skjemaet og problemstillinger gjennomgås ved kommunebesøket i februar og mars. Kvaliteten sikres ytterligere ved en grundig gjennomgang av skjemaet fra hver kommune i Beregningsutvalget, i tillegg til at det sendes oppfølgingsspørsmål til kommunene.

2.5 Utgifter til kommunale helsetjenester

Av metodiske årsaker omfatter ikke undersøkelsen utgifter til den kommunale helsetjenesten. I forbindelse med 1996-kartleggingen av hovedundersøkelsen ble det utarbeidet tre rapporter fra ulike forskningsinstitusjoner hvor det ble sett nærmere på utgifter i helsesektoren til målgruppen. Resultatene fra disse undersøkelsene er noe forskjellige (se for øvrig Beregningsutvalgets rapport fra 1996). Helseutgiftene ble i 1997 stipulert til 15 000 kroner per flyktning over femårsperioden og er siden blitt justert for etterfølgende utvikling i kommunal deflator. Kommunal deflator var på 3,4 prosent i 2012⁷. Helseutgifter per person i målgruppen over femårsperioden var dermed **28 300 kroner** i 2012.

Beregningsutvalget satte i 2006 ned et underutvalg, helseutvalget, som gjennomførte en begrenset spørreskjemaundersøkelse om kommunenes helseutgifter til målgruppen. Følgende fire kommuner deltok i denne undersøkelsen: Bamble, Stavanger, Trondheim og Rana. Hensikten var å prøve ut om det lot seg gjøre å finne rimelig gode anslag for kommunenes kostnader til helsetjenester for personer i målgruppen, ut fra kartlegging av utgifter til målgruppen på de aktuelle KOSTRA-funksjoner. Det ble samtidig gjort en vurdering av hvor mye tid og arbeid det gikk med fra kommunenes side for å gjennomføre en slik kartlegging av helseutgiftene. Helsekartleggingen viste at de fire deltakende kommunenes helseutgifter lå langt over de stipulerte helseutgiftene. For mer om helsekartleggingen, se Beregningsutvalgets rapport om denne undersøkelsen fra høsten 2006 (Beregningsutvalget 2006).

⁶ 2012-kartleggingen av kommunenes utgifter til integrering og bosetting av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag, eller *hovedundersøkelsen*, finnes på www.imdi.no

⁷ Teknisk Beregningsutvalgs rapport for kommunal og fylkeskommunal økonomi (25.4.2013), jf. tabell 2.1.

3 Gjennomgang av resultatene

3.1 Resultatene fra sosialhjelpsundersøkelsen

Landsgjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp til enslige mindreårige i 2012 var på **37 500 kroner** for femårskullet. Siden formålet for Beregningsutvalgets undersøkelse er å kartlegge utgifter på landsnivå, brukes landsgjennomsnittet i stedet for gjennomsnittet av utvalgskommunene.

I sosialhjelpsundersøkelsen for utbetalt sosialhjelp i hovedundersøkelsen var landsgjennomsnittet for utbetalt sosialstønad i 2012 på **82 000 kroner** for femårskullet.

En årsak til lavere utbetalt sosialhjelp til enslige mindreårige er at enslige mindreårige som oftest er klienter i barnevernet, og dermed ikke får utbetalt sosialhjelp. Normalt er det bare personer som er over 18 år som får utbetalt sosialhjelp, og mange av de enslige mindreårige er yngre enn dette.

3.2 Resultatene fra introduksjonsstønadsundersøkelsen

Landsgjennomsnittlig introduksjonsstønad til enslige mindreårige i 2012 var på **70 300 kroner** for femårskullet. Siden formålet for Beregningsutvalgets undersøkelse er å kartlegge utgifter på landsnivå, brukes landsgjennomsnittet i stedet for gjennomsnittet av utvalgskommunene.

I introduksjonsstønadsundersøkelsen for utbetalt introduksjonsstønad i hovedundersøkelsen er landsgjennomsnittet på **179 300 kroner** for femårskullet.

En årsak til lavere utbetalt introduksjonsstønad til enslige mindreårige er at enslige mindreårige ofte går i andre tiltak, som grunnskole, eller eksamensrettet grunnskoleopplæring, enn introduksjonsprogrammet. Det er også først ved fylte 18 år at man har rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram.

3.3 Resultatene fra administrasjonsundersøkelsen for enslige mindreårige

Av de 21 kommunene som fikk tilsendt spørreskjema for kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse for enslige mindreårige, var det 16 kommuner som sendte inn svar. Fire kommuner hadde få eller ingen bosatte enslige mindreårige, mens en annen kommune ikke hadde mulighet til å svare. De fem kommunene var Oslo, Haugesund, Narvik, Lenvik og Sør-Varanger.

3.3.1 Barne- og ungdomsvernet⁸

Resultatene fra barne- og ungdomsvernet viste at 82 prosent av alle enslige mindreårige i utvalgskommunene hadde tiltak i barnevernet. Av dem igjen var det 77 prosent som utløste refusjon fra Bufetat. Hvis det er enslige mindreårige som er plassert i statlige institusjoner, vil kun den kommunale egenandelen fanges opp i denne undersøkelsen. I 2011 gjaldt dette én kommune, og Beregningsutvalget anser dette som en marginal problemstilling. Derfor kan Beregningsutvalget konkludere med at andel barn som reelt utløser statlige barnevernsutgifter, kun er uvesentlig høyere enn hva kommunene har oppgitt i vår spørreundersøkelse.

Totalt kostet barnevernet kommunene 106,3 millioner kroner etter at statlig barnevernsrefusjon er trukket fra, som gir en barnevernsutgift per enslig mindreårig på 171 800 kroner. Medianen av

⁸ Dette inkluderer Arendal kommune. Det er kun i kapittel 4, hvor Arendal er trukket ut av undersøkelsen.

barnevernsutgifter lå på 177 400 kroner. Dette er en økning fra 2011 med 37 700 kroner, eller 28,1 prosent. Dette må ses i sammenheng med en økt andel av enslige mindreårige med barnevernsvedtak fra 2011 til 2012 (fra 77 prosent av alle enslige mindreårige med barnevernsvedtak i 2011 til 82 prosent i 2012). I tillegg er det flere enslige mindreårige som har vært i barnevernstiltak hele året (helårseffekt av bosetting i 2011).

I kapittel 4 er det gått nærmere inn på kommunenes barnevernsutgifter med hensyn til refusjonsinntektene.

3.3.2 Sosial råd og veiledning

Til sammen utgjorde dette 10,5 millioner kroner, som gir en gjennomsnittsutgift per enslig mindreårig på 17 000 kroner. Medianen av utgifter på dette området var 4 200 kroner. Fire kommuner oppga ingen utgifter på dette området.

Dette er en nedgang på 47,7 prosent, eller 15 500 kroner fra 2011-kartleggingen. Dette må ses i sammenheng med barnevernsutgiftene som har hatt en økning.

3.3.3 Bolig/boligadministrasjonstjenester

Det spesielle med enslige mindreårige er at de ofte bor i bokollektiv eller barnevernsinstitusjoner. De totale boligutgiftene kom på 5,9 millioner kroner, som gir en utgift på 9 500 kroner per enslig mindreårig. Medianutgiften var på 7 100 kroner. To kommuner oppga ingen utgifter på dette området.

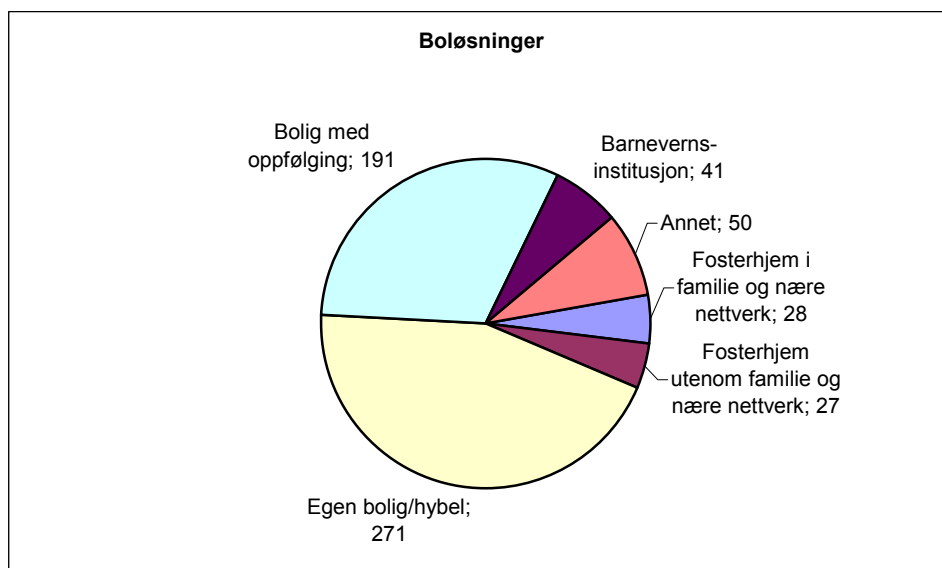
Dette er en nedgang på 39 prosent, eller 61 000 kroner per enslig mindreårig. Dette kommer av at Beregningsutvalget satte ned prosentsatsen for kapitalslit av markedsverdi fra 2,5 prosent til 1,5 prosent. Hadde ikke dette blitt gjort, ville boligutgiftene vært 3 000 kroner høyere per enslig mindreårig.

Boligutgiftene består av boligutgifter til enslige mindreårige som ikke har barnevernsvedtak, som for eksempel bor på hybel, boligutgifter for enslige mindreårige hvor utgiftene er lavere enn den kommunale egenandelen, eller boligutgifter som ikke blir refundert av Bufetat.

Noen boligutgifter, spesielt til barnevernsinstitusjoner og bokollektiv, ligger under barnevernsutgiftene ettersom det kun delvis ytes refusjon for boligutgifter.

Figur 3.1 viser antall enslige mindreårige oppgitt på de ulike boløsningene.

Figur 3.1 Antall enslige mindreårige oppgitt på de ulike boløsningene. Per 31.12.2012.

3.3.4 Ekstratiltak i grunnskolen⁹

Det ble oppgitt at det var i gjennomsnitt 38 enslige mindreårige mellom 6 og 15 år i grunnskoleopplæring i 2012, og i gjennomsnitt 35 enslige mindreårige som var i innføringsklasser i 2012. Totale utgifter til ekstratiltak i grunnskolen var på 5,9 millioner kroner, som gir en utgift per enslig mindreårig på 9 500 kroner. Medianutgiften var på 7 800 kroner. Fire kommuner oppga ingen utgifter på dette området.

Dette er en økning fra 2011-kartleggingen på 34 prosent eller 2 400 kroner per enslig mindreårig. Det er flere kommuner som oppga utgifter på dette området for 2012 enn for 2011.

3.3.5 Eksamensrettet grunnskoleopplæring¹⁰

Det var i gjennomsnitt 212 enslige mindreårige som deltok i eksamensrettet grunnskoleopplæring i 2012, med en total utgift på 13,8 millioner kroner. Dette gir en utgift per enslig mindreårig på 22 400 kroner. Medianutgiften var på 16 500 kroner. To kommuner oppga ingen utgifter på dette området.

Dette er en nedgang fra 2011-kartleggingen på 20,5 prosent eller 5 800 kroner per enslig mindreårig.

3.3.6 Introduksjonsprogram

130 enslige mindreårige deltok i introduksjonsprogrammet i utvalgskommunene. Beregningsutvalget brukte tall fra hovedundersøkelsen for å beregne driftsutgifter til administrasjon av introduksjonsprogrammet per introduksjonsdeltaker i de ulike kommunene, og disse tallene ble brukt på de enslige mindreårige introduksjonsdeltakerne for å finne utgifter på dette området. I tillegg ble det beregnet driftsutgifter per deltaker på introduksjonstiltak som ble ført på andre KOSTRA-funksjoner enn 275. De totale utgiftene for introduksjonsprogram var på 5,1 millioner kroner, som gir en utgift per enslig mindreårig på 8 200 kroner. Medianutgiften var på 3 700 kroner. Fire kommuner hadde ingen enslige mindreårige deltakere i introduksjonsprogrammet.

⁹ Det er beregnet et gjennomsnitt for antall elever i ekstratiltak i grunnskolen, da kommunene har oppgitt antall elever på vår- og høstsemesteret.

¹⁰ Det er beregnet et gjennomsnitt for elever i eksamensrettet grunnskoleopplæring, da kommunene har oppgitt antall elever på vår- og høstsemesteret.

Dette er en nedgang fra 2011-kartleggingen på 800 kroner eller 8,8 prosent per enslige mindreårige, mens det er en liten økning i totalutgiften for introduksjonsprogrammet fra 2011 til 2012 på 100 000 kroner eller 2 prosent. Grunnen til nedgangen i utgifter per person er fordi det er en lavere andel enslige mindreårige som deltar i introduksjonsprogrammet.

3.3.7 Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening

Det var ingen kommuner som rapporterte inn utgifter til sysselsettingstiltak til enslige mindreårige.

3.3.8 Støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet

Det var kun én kommune som oppga utgifter til støttekontakt. Her ble totalutgiften på 9 000 kroner, som gir en gjennomsnittlig utgift per enslig mindreårig på 15 kroner. 15 kommuner oppga ingen utgifter på dette området, dermed er medianutgiften på 0 kroner.

3.3.9 Kultur- og ungdomstiltak

Det ble ikke spurt om utgifter til kultur- og ungdomstiltak, men her ble brukt utgiftene per person i de enkelte kommunene fra hovedundersøkelsen. Totalutgiften på dette området var på 1,1 millioner kroner, som gir en gjennomsnittsutgift per enslig mindreårig på 1 800 kroner. Medianutgiften var på 1 300 kroner. To kommuner oppga ingen utgifter på dette området i hovedundersøkelsen.

3.3.10 Felleskostnader

Det ble ikke spurt om utgifter til felleskostnader, men det ble brukt utgifter per person som ble oppgitt i administrasjonsundersøkelsen. De beregnede totalutgiftene til felleskostnader var på 2,1 millioner kroner. Dette gir en gjennomsnittsutgift per enslig mindreårig på 3 400 kroner. Medianutgiften var på 2 300 kroner.

3.3.11 Det statlige tilskuddet til enslige mindreårige

Det statlige tilskuddet til enslige mindreårige ble trukket fra de totale utgiftene. Totalt utløst enslig mindreårig-tilskudd i utvalgskommunene var 72,9 millioner kroner, som gir et snitttilskudd per enslig mindreårig på 117 900 kroner.

I 2011 var gjennomsnittlig mottatt enslig mindreårig-tilskudd 107 500 kroner per enslig mindreårig, noe som var 87 prosent av helårstilskuddet (123 144 kroner). I 2012 utgjorde gjennomsnittlig mottatt enslig mindreårigtilskudd 117 900 kroner, som er 93 prosent av helårstilskuddet (126 840 kroner). Dette vil si at det er flere enslige mindreårige med helårstilskudd i 2012 enn i 2011, noe som skyldes at det var færre førstegangsbosatte enslige mindreårige i 2012 enn i 2011.

3.4 Sammenligning med hovedundersøkelsen¹¹

De enslige mindreårige viser seg å ha en annen utgiftsfordeling enn målgruppen i hovedundersøkelsen, hovedmålgruppen¹². Figur 3.2 viser de enslige mindreåriges utgiftsandel av utgiftene i hovedundersøkelsen. De enslige mindreårige utgjorde 5,5 prosent av hovedmålgruppen (den blå linjen). De svarte sirklene representerer andelen enslige mindreårige av målgruppen på de ulike områdene i hovedundersøkelsen¹³.

¹¹ Hovedundersøkelsen er Beregningsutvalgets 2012-kartlegging av kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag.

¹² "Hovedmålgruppen" er målgruppen i hovedundersøkelsen. Dette er flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag som utløste integreringstilskudd i 2012, det vil si var førstegangsbosatt i perioden 2008–2012.

¹³ Andelen enslige mindreårige på de ulike områdene er antall enslige mindreårige som er oppgitt på de ulike områdene i enslig mindreårig-skjema delt på antall i hovedmålgruppen oppgitt i de ulike skjemadelene i hovedundersøkelsen. Der det ikke er spurt etter antall, er de enslige mindreåriges totale andel av hovedmålgruppen brukt.

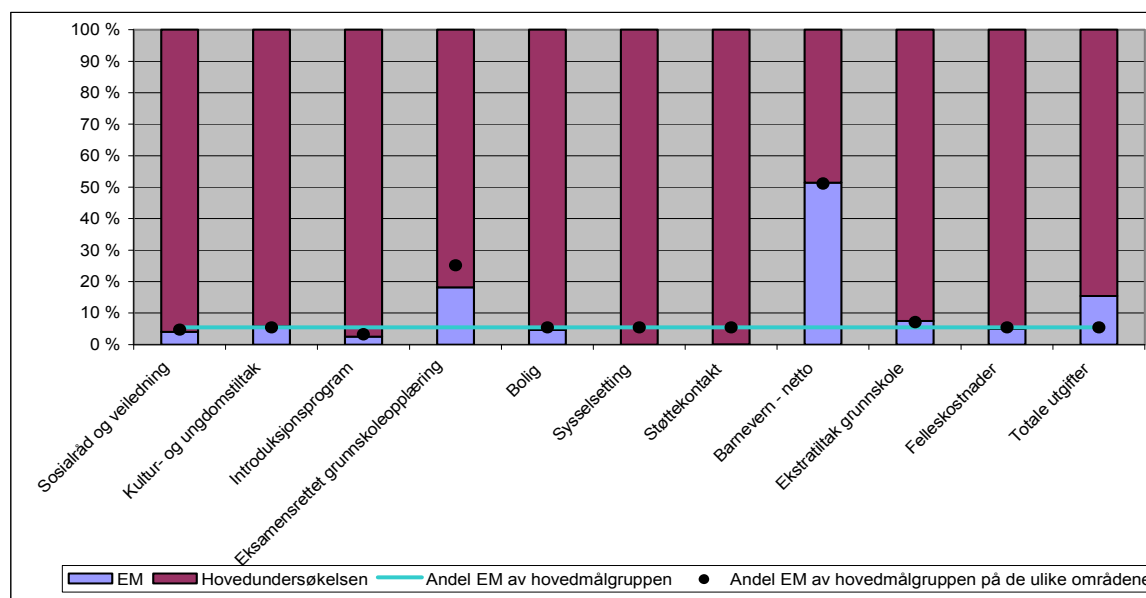
På de ulike områdene utgjør de enslige mindreårige fra 3,2 prosent til 51,2 prosent av deltakerne eller brukerne av området. Man kan se det er to områder som skiller seg ut, ett der enslige mindreårige har en høyere andel av utgiftene enn av målgruppen i hovedundersøkelsen, barnevernet (nettoutgifter), og et annet der de enslige mindreårige står for mindre andel av utgiftene enn den andelen av målgruppen i hovedundersøkelsen de er, eksamensrettet grunnskoleopplæring. På de resterende områdene ligger utgiftene og andelen deltakere på nivå med andelen de enslige mindreårige utgjør av målgruppen, 5,5 prosent.

I hovedundersøkelsen ble det registrert 991 barn med barnevernstiltak, mens det i enslig mindreårig-undersøkelsen ble registrert 507 enslige mindreårige med barnevernstiltak. Enslige mindreårige i enslig mindreårig-undersøkelsen utgjør dermed 51,2 prosent av barn med barnevernstiltak i hovedundersøkelsen. De enslige mindreåriges utgifter til barnevern står for 51,4 prosent av barnevernsutgiftene i hovedundersøkelsen.

En annen utgiftspost med høy andel enslige mindreårige er eksamensrettet grunnskoleopplæring. Her utgjør de enslige mindreårige 25,2 prosent av deltakerne i hovedundersøkelsen, 212 enslige mindreårige av 843 personer i hovedundersøkelsen, og de står for 18,3 prosent av utgiftene i hovedundersøkelsen.

Totalt utgjør de enslige mindreårige 5,5 prosent av hovedmålgruppen, mens de står for 15,4 prosent av utgiftene i hovedundersøkelsen.

Figur 3.2 Andel enslige mindreåriges utgifter av utgifter i hovedundersøkelsen for 2012

Kilde: Enslig mindreårig-undersøkelsen 2012 og hovedundersøkelsen: *Kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag – administrasjonsundersøkelsen.*

4 Barnevernsutgifter¹⁴

Som tidligere nevnt har Beregningsutvalget sett nærmere på utgifter i barnevernet, og da med hensyn til refusjonene kommunene får. Dette har blitt gjort siden dette er det største utgiftsområdet for enslige mindreårige, og her får også kommunene refusjoner fra Bufetat. I dette kapitlet har Beregningsutvalget sett nærmere på 15 av de 16 kommunene som var med i utvalget. Arendal kommune ble tatt ut siden Arendal har ført nesten alle utgifter til enslige mindreårige som et prosjekt, og barnevernsutgiftene skilles vanskelig ut fra de andre utgiftene.

4.1 Nøkkeltall

I de 15 kommunene som er med i denne framstillingen av barnevernet, er det bosatt 578 enslige mindreårige, hvorav 499 har tiltak i barnevernet. 382 av dem igjen utløste i 2012 barnevernsrefusjon, det vil si at utgiftene til en enslig mindreårig oversteg kommunenes månedlige egenandel, som i 2012 var på 15 043 kroner, 180 516 kroner årlig. 86,4 prosent av de enslige mindreårige bosatt i disse kommunene hadde tiltak i barnevernet og av disse utløste 76,6 prosent refusjon.

Gjennomsnittlig mottatt refusjon per enslig mindreårig er 469 400 kroner og medianen er 430 900 kroner. Gjennomsnittlig mottatt refusjon per enslig mindreårig med barnevernstiltak er 543 300 kroner, og medianen er 507 500 kroner.

4.2 Brutto barnevernsutgifter

Brutto barnevernsutgifter for enslige mindreårige vil si barnevernsutgifter, som lønn og sosialutgifter og andre driftsutgifter, før statlig refusjon og andre driftsinntekter er trukket fra. I de 15 kommunene var det brutto barnevernsutgifter på 384 millioner kroner.

4.3 Netto barnevernsutgifter

Netto barnevernsutgifter for enslige mindreårige er brutto barnevernsutgifter fratrukket statlig refusjon for barnevern og andre driftsinntekter, som sykelønnsrefusjon. De 15 kommunene mottok 271,1 millioner kroner i statlig refusjon for barnevernet, og de hadde 7,1 millioner kroner i andre driftsinntekter. Dermed blir netto barnevernsutgifter 105,9 millioner kroner.

Tabell 4.1 Oversikt over brutto og netto barnevernsutgifter per enslig mindreårig (EM) og per enslig mindreårig med barnevernstiltak. Kroner.

	Per EM – 578 personer	Per EM med barnevernstiltak – 499 personer
Brutto: Barnevernsutgifter før refusjon og andre inntekter	665 000	769 600
Netto: Barnevernsutgifter etter refusjon og andre inntekter	183 300	212 100

Kilde: Enslig mindreårig-undersøkelsen

Tabell 4.1 viser brutto og netto barnevernsutgifter. Kolonne 1 viser brutto og netto barnevernsutgifter for hele gruppen av enslige mindreårige som er kartlagt. Kolonne 2 viser brutto og netto barnevernsutgifter for den andelen av enslige mindreårige som har barnevernsvedtak. Barnevernsutgiftene før refusjon og andre inntekter (brutto) i de 15 kommunene var på 384 millioner

¹⁴ Hele kapittel 4 er, som tidligere nevnt, uten Arendal, både i antall enslige mindreårige og utgifter.

kroner. Dette utgjør 665 000 kroner per enslig mindreårig, og 769 600 kroner per enslig mindreårig med barnevernstiltak. Barnevernsutgiftene etter at refusjon og andre inntekter er trukket fra (netto), var på 105,9 millioner kroner. Dette utgjør 183 300 kroner per enslig mindreårig, og 212 100 kroner per enslig mindreårig med barnevernsvedtak. Netto barnevernsutgift per enslig mindreårig med barnevernstiltak viser en litt høyere utgift enn det som er helårs kommunal egenandel for enslige mindreårige på 180 516 kroner. En mulig årsak til at barnevernsutgiftene er høyere enn kommunal egenandel, kan være at det er utgifter som ikke refunderes, jf. Rundskriv Q-05/2004, som tolk, skoleutgifter, møbler og inventar osv.

Fra 2011-kartleggingen¹⁵ av utgifter til enslige mindreårige har den totale refusjonen fra Bufetat (for kommunene med i kapittel 4) økt med 36,8 prosent, og antall enslige mindreårige har i de samme kommunene økt med 12,1 prosent. Netto barnevernsutgifter har økt med 43,8 prosent fra 2011 til 2012, fra 73,6 millioner kroner til 105,9 millioner kroner.

4.4 Årsaksforklaringer

Beregningsutvalget vil trekke fram de to viktigste årsaker til økningen i barnevernsutgiftene fra 2011 til 2012. For det første er det en høyere andel enslige mindreårige med barnevernsvedtak i 2012 enn i 2011. For det andre er det færre førstegangsbosatte enslige mindreårige i 2012 enn i 2011. Dette vil si at det er større andel enslige mindreårige med helårseffekt på barnevernsutgiftene i 2012.

¹⁵ Sammenlignes med kommunene som var med i kapittel 4 i 2011-kartleggingen av kommunenes utgifter til bosetting og integrering av enslige mindreårige. Kommunene som var med i kapittel 4 i 2011, var: Sarpsborg, Skedsmo, Hamar, Ringsaker, Lillehammer, Lier, Sandefjord, Skien, Kragerø, Kristiansand, Sandnes, Bergen, Askøy, Trondheim og Levanger.

5 Oversikt

Tabell 5.1 Oversiktsbilde over totale utgifter og fratrekk. Beløpene er avrundet til nærmeste hundre. Kroner.

<i>Enslig mindreårig-undersøkelsen</i>	2012	2011	Endring i prosent
Totale utgifter, brutto	428 830 000	339 183 100	26,4
Minus: Barnevernsrefusjon	271 091 600	198 205 100	36,8
Minus: Andre inntekter i barnevernet, f.eks. sykelønnsrefusjon	7 095 300	12 249 400	-42,1
Minus: Enslig mindreårig-tilskudd	72 931 200	59 442 700	22,7
Sum: Totale utgifter, netto	77 711 900	69 285 900	12,2
Antall enslige mindreårige	619	553	11,8
Utgifter per person per år	125 600	125 300	0,2
Utgifter per person til 5-årskullet	628 000	626 500	0,2
<i>Sosialhjelpsundersøkelsen</i>			
Sosialhjelp	37 500	41 700	-10,1
<i>Introduksjonsstønadsundersøkelsen</i>			
Introduksjonsstønad	70 300	78 800	-13,1
Samlede utgifter	735 800	747 000	-1,7
<i>Utgifter til helse</i>			
Kommunal deflator	3,4 %	3,9 %	
Helseutgifter	28 300	27 300	3,7
Samlede utgifter inkl. helse	764 100	774 300	-1,5
Integreringstilskudd for enslige mindreårige	598 000	581 500	2,8
Utgiftsgap	- 164 300	- 192 800	-14,8

Totalt har utvalgskommunene i 2012 brutto utgifter på 428,8 millioner kroner. Av dette trekkes barnevernsrefusjoner, andre refusjoner, som for eksempel sykelønnsrefusjoner, og enslig mindreårig-tilskudd. Da sitter kommunene igjen med nettoutgifter på 77,7 millioner kroner. Dette fordeles på antallet enslige mindreårige, og ganges opp med fem, for å få utgift per enslig mindreårig i femårskullet. Per enslig mindreårig over fem år vil det i gjennomsnitt være utgifter på **628 000 kroner**.

I tillegg regnes det ut hvor mye sosialhjelp og introduksjonsstønad som har blitt utbetalt. I 2012 er dette henholdsvis **37 500 kroner** og **70 300 kroner**. Etter dette legges den kalkulatoriske helseutgiften til, og kommunenes utgifter per enslig mindreårig over fem år vil være på **764 100 kroner**.

Kommunene får integreringstilskudd over fem år til summen av 598 000 kroner per enslig mindreårig. Når man trekker dette fra den samlede utgiften per enslig mindreårig, står det igjen et utgiftsgap på **166 100 kroner**. Dette er det beløpet kommunene selv må dekke.

Det har vært en nedgang i kommunenes netto driftsutgifter per enslig mindreårig fra 2011 til 2012. Dette skyldes nedgangen i utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad. Ellers er det en stabilisering av utgifter per enslig mindreårig fra 2011 til 2012.

6 Drøfting – styrker og svakheter

6.1 Styrker

En styrke ved denne kartleggingen er at flere kommuner har ført barnevernsutgiftene til enslige mindreårige som egne prosjektkoder i regnskapet. Dette øker treffsikkerheten i tallene.

Beregningsutvalget mener datakvaliteten på denne undersøkelsen er god, fordi dette er en avgrenset målgruppe som ofte trenger særskilt organisering fordi de er mindreårige uten foresatte i landet. Dette forsterkes av at målgruppen får tjenester fra i hovedsak barnevernet og eksamensrettet grunnskoleopplæring. Dette er tjenester hvor brukere og utgifter er lette å identifisere.

Dataene angående utbetalt introduksjonsstønad og sosialhjelpsstønad er basert på individopplysninger som rapporteres til SSB fra kommunene hvert år. Denne rapporten viser reviderte tall per 15. juni 2013.

En annen styrke er kvalitetssikringen Beregningsutvalget gjør, gjennom kommunebesøk, gjennomgang av alle skjemaene og oppfølgingsspørsmålene som blir sendt til kommunene.

Dekningsgraden av utvalget er på 23,3 prosent. Det vil si at Beregningsutvalget har kartlagt utgiftene til noe under én av fire enslige mindreårige bosatt i Norge per 31.12.2012.

6.2 Svakheter

På de fleste områdene, utenom barnevernet, er det de samme svakhetene som er beskrevet i hovedundersøkelsens rapport kapittel 3.4.5.

Enslig mindreårig-tilskudd blir utbetalt til og med det året den enslige mindreårige fyller 20 år. Noen kommuner "glemmer" de eldste enslige mindreårige. Beregningsutvalget har sammenlignet antallet enslige mindreårige oppgitt i skjemaet med antallet IMDi har gitt kommunene enslig mindreårig-tilskudd til, og tatt kontakt med kommunene der det er store forskjeller. Det kan være flere kommuner som har denne feilkilden.

7 Konklusjon

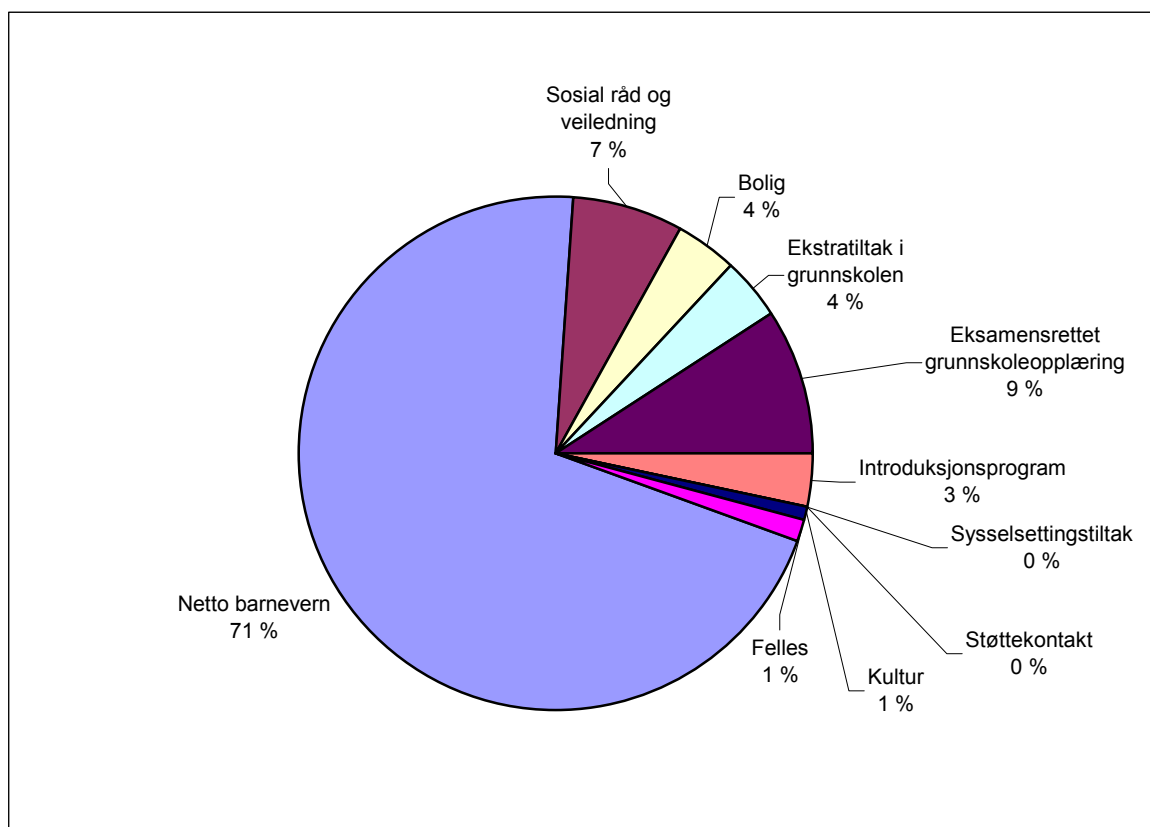
Kommunene har utgifter til enslige mindreårige utover det som dekkes av barnevernsrefusjon, enslig mindreårig-tilskuddet og integreringstilskuddet. Utgifter per enslig mindreårig til femårskullet er **764 100 kroner** og integreringstilskuddet i 2012 var på 598 000. Dette gir en utgift for kommunene per enslig mindreårig på 166 100 kroner.

Utgiftsfordelingen for enslige mindreårige skiller seg fra utgiftsfordelingen i hovedundersøkelsen. Den største andelen av utgifter for enslige mindreårige er netto barnevernsutgifter, som utgjør over 70 prosent av alle utgiftene til enslige mindreårige, kartlagt i spørreskjemaet. Til sammenligning er det sosial råd og veiledning, med 24 prosent av alle utgiftene, i hovedundersøkelsen, kartlagt i spørreskjemaet, som er det største utgiftsområdet.

I barnevernsutgiftene kan det ligge flere utgifter, som for eksempel boligutgifter og lønn til personalet i kommunale tiltak, og dette kan være en av årsakene til at barnevernsutgiftene er en stor andel av de totale utgiftene.

Figuren nedenfor viser at barnevernet er det området som har de største utgiftene. Dette tjenestoområdet har også de sikreste tallene.

Figur 7.1 Utgiftsfordeling av utgifter til enslige mindreårige

Kilde: Enslig mindreårigundersøkelsen

Vedlegg

**Vedleggstabell 1 Antall enslige mindreårige bosatt i landet, fordelt på kull (bosettingsår), 2012.
Ikke avrundet.**

Kull	Antall enslige mindreårige
2008	92
2009	516
2010	814
2011	787
2012	442
Totalt	2 651

Kilde: UDI-fil koblet mot Folkeregisteret

Kartlegging av kommunenes netto driftsutgifter i 2012 til bosetting og integrering av enslige mindreårige

Kommunenavn:

Denne undersøkelsen utføres av Statistisk sentralbyrå (SSB) på oppdrag fra Kommunesektorens organisasjon (KS) og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

VEILEDNING TIL SKJEMAET

Formål

Hensikten med undersøkelsen er å kartlegge kommunenes utgifter til bosetting og integrering av enslige mindreårige flyktninger. Denne undersøkelsen omfatter de samme tjenestoområdene som vi kartlegger i Administrasjonsundersøkelsen.

Målgruppen

Målgruppen omfatter enslige mindreårige som oppfyller følgende kriterier:

- * er førstegangsbosatt i 1.1.08 - 31.12.12,
- * utløste integreringstilskudd i 2012,
- * og utløste særskilt kommunalt tilskudd til enslige mindreårige i 2012 (NB! tilskuddet utløses t.o.m det året de fyller 20 år)

Utgiftsbegrep

Beregningsutvalget kartlegger netto driftsutgifter. Det betyr at statstilskudd, refusjoner, salgs- og leieinntekter og andre inntekter skal trekkes fra brutto driftsutgifter. Ordinært integreringstilskudd skal **ikke** trekkes fra i undersøkelsen.

Organisering i kommunen

Kontaktpersonen kommunen har utpekt, vil ha ansvaret for å koordinere innsamlingen av opplysningene i kommunen.

Dersom det skulle være spørsmål vedrørende undersøkelsen eller selve utfyllingen av skjemaet, ta gjerne kontakt på beregningsutvalget@ssb.no eller følgende personer:

Siri Lozano-Handelsby, tlf. 21 09 44 21, e-post: slh@ssb.no
Kari Kraakenes, tlf. 21 09 47 86, e-post: kkr@ssb.no
Nina Gran, KS, tlf. 24 13 27 78 / 915 26 482, e-post: nina.gran@ks.no
Peter Oftebro Baum, IMDi, tlf. 47 75 18 71, e-post: peba@imdi.no

Det er også mulig å sende spørsmål via epost til; beregningsutvalget@ssb.no

Svarfrist

Vi ber om at spørreskjemaet blir fylt ut og returnert til Statistisk sentralbyrå; pr. e-post til **beregningsutvalget@ssb.no** innen

12. mars 2013.

Kontaktperson fra kommunen vedrørende skjema om enslige mindreårige:	Tlf. nr:	<input type="text"/>
	E-post:	<input type="text"/>

1. ANTALL ENSLIGE MINDREÅRIGE - BOFORHOLD OG TILKNYTNING TIL BARNEVERNET

Målgruppen:

Målgruppen omfatter enslige mindreårige som oppfyller følgende kriterier:

* er førstegangsbosatt i 1.1.08 - 31.12.12,

* utløste integreringstilskudd i 2012,

* og utløste særskilt kommunalt tilskudd til enslige mindreårige i 2012 (NB! tilskuddet utløses t.o.m det året de fyller 20 år).

Dette gjelder alle enslige mindreårige som kommunen har ansvar for. De fleste er bosatt i kommunen, men noen kan være bosatt utenfor.

1.1

Hvor mange i målgruppen av enslige mindreårige hadde kommunen ansvar for pr 1.1. og 31.12.?

A) Antall pr. 1.1.12:

B) Antall pr. 31.12.12:

1.2

Hvor mange ble førstegangsbosatt i kommunen i løpet av 2012?

Antall førstegangsbosatte i 2012:

1.3

Hvor mange av de i målgruppen av enslige mindreårige bodde per 31.12.12 i:

- Fosterhjem i familie og nære nettverk:

- Fosterhjem utenom familie og nære nettverk:

- Egen bolig/hybel (bl.a. heldøgns bemannet bolig):

- Bolig med oppfølging:

- Barnevernsinstitusjon:

- Annet (spesifiser):

Sum (skal stemme overens med antallet per 31.12.12 i pkt 1.1):

1.4

Antall personer i målgruppen av enslige mindreårige med barnevernstiltak i 2012, som har utløst refusjon fra Bufetat:

1.5

Oppgi regnskapstall for utløst enslig mindreårigtilskudd til målgruppen av enslige mindreårige i 2012.

Tilskuddet deles ut månedsvis for bosatte i løpet av 2012:

1.6

Redegjør kort for hvordan arbeidet med enslige mindreårige er organisert:

2. ADMINISTRASJON OG KLIENTRETTEDE TILTAK - BARNE- OG UNGDOMSVERNET

2.1 Barnevernstjenesten

Barnevernstjenesten - ledelse, saksbehandling og forvaltning

Lønnsutgifter og andre driftsutgifter knyttet til barnevernstjenesten (administrasjon og saksbehandling, KOSTRA-funksjon 244) skal føres under pkt 2.1.2

Dersom ikke kommunen kjenner de faktiske utgiftene, er det fornuftig å anslå utgiftene med basis i en vurdering av hvor mange månedsverk/årsverk som er brukt i barnevernstjenesten.

Når kommunen beregner utgiftene er det viktig å ta med både lønn, sosiale utgifter og driftsutgifter (kontorhold, inventar/utstyr, lokaler, sektoradministrasjon og ledelse)

Vær oppmerksom på at det (blant annet innen andre KOSTRA-funksjoner) kan finnes relevante utgifter som skal medregnes her, i tilknytning til:

- PP-tjenesten
- advokatbistand
- psykolog
- helsestasjonens arbeid med forebyggende barnevern

2.1.1

Antall i målgruppen av enslige mindreårige med barnevernstiltak i løpet av året:

I familien Utenfor familien

--	--

2.1.2

Utgifter til administrasjon og saksbehandling innenfor barne- og ungdomsvernet i 2012 (funksjon 244) knyttet til målgruppen av enslige mindreårige

	Regnskapstall 2012
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)	
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 290)	
Brutto driftsutgifter	0
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)	
Netto driftsutgifter	0

Forklar kort hvordan utgiftene er beregnet

2.2 Klientrettede tiltak i barnevernet

Klientrettede tiltak - brutto driftsutgifter og refusjonsinntekter fra staten

Rundskriv Q-05/2004 gir nærmere retningslinjer for hvilke utgifter til bosetting og integrering av enslige mindreårige flyktninger som kommunen kan få refundert som klientrettede utgifter i barnevernet.

Godkjente brutto driftsutgifter til barnevernstiltak fratrekkes en månedlig kommunal egenandel på kr 15 043 (årlig egenandel kr. 180 516).

Utgifter til barnet som kan refunderes via Bufetat:

- lønn til personale i kommunale tiltak
- lønn inntil 3 mnd for leder, 1 mnd for ansatte ved etablering av nytt botiltak
- veiledning av fosterforeldre
- utgifter til livsopphld
- husleie
- renter på huslån når kommunen er eier
- støtte og oppfølging til særskilte behov. NB: ikke tiltak under sosialtjenesteloven
- leksehjelp
- innkjøp eller leasingutgift på bil (fordeles over flere år)
- løpende utgifter til bil (drivstoff, forsikring, årsavgift)

Utgifter til barnet som ikke refunderes via Bufetat:

- kjøp eller tilpassing av bolig
- møbler og inventar
- kjøp av bil som engangsutgift
- skole/utdanning
- helsetjenester
- reiser for barnet selv eller besøkende til barnet
- vergelønn
- tolk
- ekstrautgifter som fremkommer i ansvar- og betalingsrundskrivet: Q-06/2007

Lønnsutgifter og andre driftsutgifter knyttet til klientrettede tiltak i barnevernet skal føres under pkt 2.2.1 (KOSTRA-funksjonene 251 - Barneverntiltak i familien og 252 - Barneverntiltak utenfor familien).

I tabellen under skal alle tiltaksutgifter i barnevernet for målgruppen av enslige mindreårige tas med - også der hvor tiltakene ikke utløser statlig refusjon fra Bufetat.

2.2.1 Utgifter til vedtatte tiltak i henhold til Lov om barnevernstjenester i 2012 (funksjon 251 og 252) knyttet til målgruppen av enslige mindreårige

	Regnskap 2012	
	Funksjon 251	Funksjon 252
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)		
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 290)		
Brutto driftsutgifter	0	0
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
- herav statlig refusjon		
Netto driftsutgifter	0	0

Forklar kort hvordan utgiftene er beregnet

3. SOSIAL

Her skal kommunen føre opp utgifter til administrasjon og tiltak innen sosialtjenester, knyttet til råd og veiledning, og vedtak om økonomisk sosialhjelp. Utgiftene er som regel ført på KOSTRA-funksjon 242.

I mange kommuner er ansvar for mottak, bosetting og oppfølging av enslige mindreårige forankret i sosialtjenesten. Dette kan være organisert gjennom et eget flyktningskontor eller som en del av sosialtjenesten i NAV.

Dersom kommunen har en særskilt enhet som kun arbeider med enslige mindreårige, kan andelen av utgitene for målgruppen av enslige mindreårige føres direkte inn i 3.3. Dersom det er behov for å anslå utgiftene er det mest hensiktsmessig å gjøre dette ved å vurdere hvor mange månedsværk/årsværk i sosialtjenesten som jobber med enslige mindreårige. Når kommunen beregner utgiftene er det viktig å ta med både lønn, sosiale utgifter og driftsutgifter (kontorhold, inventar/utstyr, lokaler, sektoradministrasjon og -ledelse).

- Få enslige mindreårige mottar økonomisk sosialhjelp. Ta eventuelt med utgifter til saksbehandling og stønad.
- Dersom kommunen har utgifter til vergelønn tas dette med i pkt 3.2, med mindre utgiftene er ført under barnevernet.
- Dersom tolkeutgifter er ført under sosialtjenesten, kan en viss andel henføres til målgruppen av enslige mindreårige.

3.1

Antall personer i målgruppen av enslige mindreårige som mottok sosialhjelp i løpet av året
SUM utbetalt økonomisk sosialhjelp til målgruppen av enslige mindreårige i 2012 (funksjon 281)

3.2

Sum utbetalt vergelønn for personer i målgruppen av enslige mindreårige i 2012

--

3.3

Utgifter til administrasjon og tiltak innen sosialtjenesten/flyktningskontoret i 2012 (funksjon 242) - knyttet til målgruppen av enslige mindreårige

	Regnskapstall 2012
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)	
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 290)	
Brutto driftsutgifter	0
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)	
Netto driftsutgifter	0

Forklar kort hvordan utgiftene over er beregnet

--

3.4

Mange kommuner har etableringsutgifter for enslige mindreårige, som ikke er klientført. Det kan være kjøp av møbler og inventar, transportmidler, reiser for barnet. Ta med slike utgifter under dersom de ikke er ført i andre deler av skjemaet.

Etableringsutgifter til personer i målgruppen av enslige mindreårige som ikke er klientført

Type utgift/stønad:	Utgiftsført i 2012	Ført på funksjon:	Kommunalt tjenesteområde:

4. BOLIGER OG BOLIGADMINISTRASJON

Grunnlaget for utgiftene er i utgangspunktet hva kommunen fører på KOSTRA-funksjon 265. Det er imidlertid viktig å være oppmerksom på at utgifter også kan være ført på andre funksjoner. Dette kan være avhengig av hvordan arbeidet med bosetting av enslige mindreårige er organisert i kommunen.

4.1. Kommunalt eide boliger

4.1.1

Eide kommunen i 2011 boligenheter som ble utleid til/disponert av enslige mindreårige?

ja - gå til 4.1.2
nei - gå til 4.2

4.1.2 Antall og hva slags type kommunalt eide boliger disponert for målgruppen av enslige mindreårige

Antall hybler/ordinære kommunale boliger pr. 31.12.2012

Antall kommunalt eide bokollektiv pr. 31.12.2012

Andre boliger pr 31.12.2012, spesifiser:

4.1.3

Samlet markedsverdi for kommunal bolig disponert for målgruppen av enslige mindreårige fratrukket tilskudd fra Husbanken og fellesgjeld i borettslag:

Samlet markedsverdi for hybler/ordinære boliger for målgruppen av enslige mindreårige

Samlet markedsverdi for bokollektiv for målgruppen av enslige mindreårige

Samlet markedsverdi andre boliger disponert for målgruppen av enslige mindreårige

Forklar hvordan dere har beregnet markedsverdien i kommentarfeltet under eller egen arkfane:

--

Hvordan skjer utgiftsføring og inntektsføring av husleie i kommunen? Sender boligkontoret krav til barnevern eller flyktningkontor?

--

4.1.4

Utgifter til utleie/disponering av kommunalt eide boliger disponert for enslige mindreårige i 2012

Kalkulatoriske kapitalkostnader anslås av beregningsutvalget

	Regnskapstall 2012
Vedlikeholdsutgifter fra driftsregnskapet	
Energi	
Kommunale avgifter	
Forsikringer	
Kommunal bostøtte	
Andre utgifter	
Brutto driftsutgifter	0
Leieinntekter i 2012	
Andre inntekter	
Sum driftsinntekter	0
Netto driftsutgifter	0

4.2. Kommunalt leide boliger

4.2.1

Leide kommunen i 2012 boligenheter som ble utleid til/disponert av enslige mindreårige?

ja - gå til 4.2.2

nei - gå til 4.3

4.2.2

Antall boliger kommunen leide for personer i målgruppen av enslige mindreårige pr. 31.12.2012

4.2.3

Utgifter til utleie/disponering av kommunalt leide boliger i 2012 - knyttet til personer i målgruppen av enslige mindreårige

		Regnskapstall 2012
Brutto driftsutgifter (art 010-480, men ikke 290)		
Sum driftsinntekter (art 600-890, men ikke 729 og 790)		
Netto driftsutgifter		0

4.3. Boligadministrasjon

4.3.1

Utgifter til forvaltning/administrasjon av boliger til enslige mindreårige i 2012 - knyttet til målgruppen av enslige mindreårige

		Regnskapstall 2012
Brutto driftsutgifter (art 010-480, men ikke 290)		
Sum driftsinntekter (art 600-890, men ikke 729 og 790)		
Netto driftsutgifter		0

Forklar kort hvordan utgiftene over er beregnet - utføres boligfremskaffelse/forvaltning av flykningtjenesten?

5. EKSTRATILTAK I GRUNNSKOLEOPPLÆRING

Ordinær grunnskoleopplæring for enslige mindreårige blir dekket gjennom statlig rammetilskudd til kommunen.

Under dette punktet skal kommunen føre opp ekstratiltak i grunnskolen som kommer i tillegg til ordinær grunnskoleopplæring. Slike utgifter er som regel ført på KOSTRA-funksjonene 202 og 222.

Eksempler på relevante tiltak kan være:

- opplæring utover det som tidligere ble dekket av tilskudd til særskilt norsk/morsmål, og som gir ekstra utgifter i forhold til ordinær opplæring (f.eks. tilleggskostnader ved organisering av elevene i egne innføringsklasser)
- støttelærer
- assistenter
- utgifter til leksehjelp
- miljøarbeider
- utgifter til tolk ved foresattsamtaler
- PP-tjenesten

Dersom kommunen i forbindelse med ekstratiltak i skolen har kostnader til bruk av lokaler, kan dette tas med her (husleie, renhold, m.m.)

Det skal ikke tas med utgifter til leksehjelp, tolk eller andre utgifter som er utgiftsført i barnevernet.

5.1

Totalt antall personer i målgruppen av enslige mindreårige 6-15 år i grunnskoleopplæring i løpet av året

Vår

Høst

--	--

5.2

Totalt antall elever i innføringsklasser/mottaksklasser i kommunen
- Herav antall i målgruppen av enslige mindreårige

Vår

Høst

5.3

Sum netto driftsutgifter til innføringsklasser/mottaksklasser i kommunen
- Herav netto driftsutgifter til personer i målgruppen av enslige mindreårige

5.4

Andre ekstratiltak i grunnskolen i 2012 - knyttet til målgruppen av enslige mindreårige

	Kort beskrivelse av tiltaket	Netto driftsutgifter
Tiltak 1		
Tiltak 2		
Tiltak 3		
Tiltak 4		
Tiltak 5		
SUM		0

Forklar kort hvordan utgiftene over er beregnet

--

6. EKSAMENSRETTET GRUNNSKOLEOPPLÆRING FOR VOKSNE

Utgifter knyttet til grunnskoleopplæring for målgruppen av enslige mindreårige over 16 år tas med i denne delen av skjemaet. NB: personer i målgruppen av enslige mindreårige kan være t.o.m. det året de fyller 20 år. Asylsøkere skal ikke tas med her, da de ikke omfattes av integreringstilskuddet. For de kommunene som gir slik undervisning til asylsøkere er det viktig å synliggjøre en konkret beregning av målgruppens andel.

Dersom kommunen har egne undervisningsopplegg for enslige mindreårige, kan andelen for målgruppen av enslige mindreårige utgiftene føres direkte inn i nederste felt under pkt. 6.2. Dersom det ikke er eget opplegg, beregnes utgiftene basert på andel elever/undervisningstimer.

6.1

Totalt antall elever i grunnskoleopplæring for voksne i kommunen
- Herav antall i målgruppen av enslige mindreårige

Vår	Høst

6.2

Sum netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring for voksne i kommunen
- Herav netto driftsutgifter til målgruppen av enslige mindreårige

Forklar kort hvordan utgiftene over er beregnet - er det egne grupper for enslige mindreårige?

7. INTRODUKSJON OG SYSSELSETTING

7.1. Introduksjonsprogram

7.1.1

Antall personer i målgruppen av enslige mindreårige i introduksjonsprogram i løpet av året:

7.1.2

Gjennomsnittlig, hvor lenge har enslige mindreårige introdeltagere deltatt i introduksjonsprogrammet i 2012?

mnd

7.2 Øvrige aktive tiltak - sysselsetting, yrkeskvalifisering og arbeidstrening

7.2.1

Utgifter til øvrige aktive tiltak i 2012 - knyttet til målgruppen av enslige mindreårige

	Kort beskrivelse av tiltaket	Netto driftsutgifter
Tiltak 1		
Tiltak 2		
Tiltak 3		
SUM		0

8. STØTTEKONTAKT. AKTIVISERING OG PLEIE OG OMSORG I HJEMMET

Her tas med netto driftsutgifter for tiltak som er hjemlet i ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester §3.2. Det skal ikke tas med helseutgifter, dvs. tiltak som er hjemlet i helselovgivningen. I den nye loven er det tjenester definert som omsorgstjenester som er aktuelle.

Aktuelle tiltak er:

- Praktisk bistand (hjemmehjelp) og opplæring, herunder brukerstyrt personlig assistanse - knyttet til målgruppen av enslige mindreårige.
- Støttekontakt og avlastingstiltak for de i målgruppen av enslige mindreårige og herboende slekt som har et særlig tyngende omsorgsarbeid.
- praktisk bistand (hjemmehjelp) og opplæring, herunder brukerstyrt personlig assistanse - knyttet til målgruppen av enslige mindreårige
- plass i institusjon for funksjonshemmede eller bolig med heldøgns omsorgstjenester eller avlastningsbolig - knyttet til målgruppen av enslige mindreårige

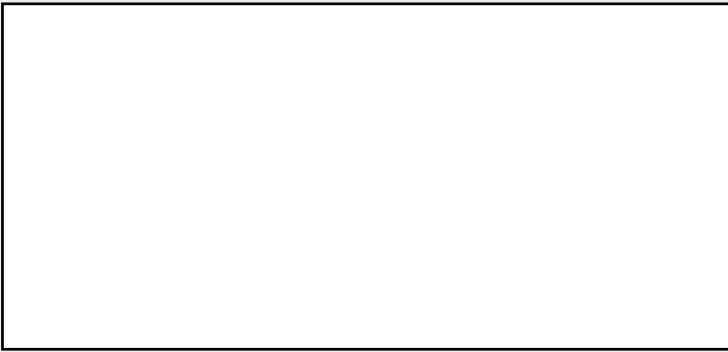
Merk: IMDi gir (etter søknad) et eget tilskudd til å dekke utgifter til funksjonshemming eller adferdsproblemer. Hvis utgifter som okmmer med i denne undersøkelsen dekkes/delvis dekkes av dette tilskuddet, skal beløpet føres som inntekt der utgiften er ført. Men ta kun med de inntektene som er med i kartlagte utgifter, ikke det som brukes til øvrige helsetjenester, som ikke kartlegges.

Anvendt statlig tilskudd til funksjonshemmede flyktninger/brukere med ressurskrevende tjenester skal trekkes fra.

8.1

Utgifter til støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet i 2012 - knyttet til målgruppen av enslige mindreårige

Type tiltak:	Brutto utgifter	Brutto inntekter	Netto utgifter
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
Sum utgifter	0	0	0

**Returadresse:
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
IMDi Postboks 8059 Dep. 0031 Oslo**

**Kommunenes utgifter til bosetting og integrering
av enslige mindreårige flyktninger i 2012.**

Sluttrapport fra Beregningsutvalget august 2013